

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 118)
z dnia 7 lutego 2023 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 118)

7 lutego 2023 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Wojciecha Szaramy (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja na temat „Sprawozdania rocznego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z wykonania budżetu Unii Europejskiej w 2021 roku”.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Opiola** członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Stwierdzam kworum.

W dzisiejszym porządku dziennym jest informacja na temat sprawozdania rocznego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z wykonania budżetu Unii Europejskiej w 2021 roku.

Witam na dzisiejszym posiedzeniu pana Marka Opiolę, członka Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, i panią Anetę Kosieradzką, dyrektora w gabinecie członka ETO Marka Opioly.

Bardzo proszę o przedstawienie informacji.

Członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego Marek Opiola:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dzisiaj moja prezentacja będzie się skupiała na sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Unii Europejskiej za rok 2021. To jest sprawozdanie, które cyklicznie publikuje Europejski Trybunał Obrachunkowy. To sprawozdanie zostało opublikowane 13 października ubiegłego roku. I zanim przejdę do szczegółów mojej prezentacji, to chciałbym powiedzieć o jej strukturze.

W tym roku tym, co jest nowe dla Wysokiej Komisji, będzie element, który też zawiera na narodowe plany odbudowy i płatności z tym związane. To też będzie ujęte w tej prezentacji. Oczywiście staraliśmy się wybrać te najważniejsze kwestie, które Wysoką Komisję interesują. Po prezentacji jesteśmy gotowi na udzielenie odpowiedzi na pytania, jeśli takowe się pojawiają. Jeżeli nie będziemy mogli udzielić odpowiedzi na posiedzeniu, to jesteśmy przygotowani na to, żeby udzielić ich w pogłębionej formie na piśmie.

Przechodząc do meritum... Słowem wprowadzenia chciałbym przekazać kilka podstawowych informacji na temat budżetu Unii. Roczny budżet Unii jest przyjmowany przez Parlament Europejski i Radę w oparciu o długoterminowe ramy budżetowe uzgodnione na okres kilku lat, które są określane mianem wieloletnich ram finansowych. Ostateczną odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie budżetu ponosi Komisja. W 2021 roku poniesione wydatki wyniosły łącznie 180,5 mld euro. Po uwzględnieniu wydatków z RRF płatności Unii wyniosły w 2021 roku łącznie 228 mld euro. Średnio wydatki Unii odpowiadały 1,3% łącznego dochodu narodowego brutto 27 państw członkowskich. Bilans wpłat i wypłat dla Polski jest korzystny, a saldo przepływów finansowych wyniosła około 11,5 mld euro.

Na kolejnym slajdzie widzimy, jakie w 2021 roku były przepływy finansowe między Unią a Polską. Transfery do naszego kraju wyniosły niemal 18,5 mld euro, a do unijnego

budżetu dokładaliśmy się, płacąc składkę w wysokości około 7 mld euro. Polska jest beneficjentem netto unijnego budżetu, nie tylko w badanym roku, ale w całym dotychczasowym okresie członkostwa w Unii Europejskiej.

Kolejny slajd. Europejski Trybunał Obrachunkowy jest niezależnym zewnętrznym kontrolerem Unii. Jest zobowiązany przez traktat do kontrolowania rozliczeń wszystkich dochodów i wydatków Unii oraz wszelkich jej organów. Najważniejszym produktem Trybunału jest sprawozdanie roczne, które państwu właśnie przedstawiam, dotyczące wykonania budżetu Unii za dany rok – stanowi główny wkład w procedurę udzielania absolutorium przez Parlament Europejski i Radę Komisji Europejskiej z wykonania budżetu.

Ogólnie rzecz ujmując, kontrolerzy stwierdzili, że sprawozdanie finansowe Unii za rok budżetowy 2021 daje prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji, a w dochodach nie stwierdzono nieprawidłowości, lecz w płatnościach nadal występuje zbyt duża ilość błędów – stąd w odniesieniu do nich wydano opinię negatywną. Trybunał zwrócił również uwagę na zagrożenie związane z wykorzystaniem środków unijnych udostępnianych w reakcji na kryzys wywołany przez pandemię i wojnę w Ukrainie. Po raz pierwszy w sprawozdaniu – to, co wspomniałem – zamieszczono odrębną opinię dotyczącą tymczasowego narzędzia Unii na rzecz odbudowy, Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności, w skrócie RRF. Oceniono, że wydatki poniesione w ramach tego instrumentu były legalne i prawidłowe.

Pozwolę sobie teraz przejść do szczegółowych ustaleń. Ogólnie rzecz biorąc, szacowany poziom błędów w wydatkach z budżetu Unii za rok 2021 był istotny i wyniósł 3%. W roku 2020 było to 2,7%. Pragnę przypomnieć, że szacowany poziom błędów nie jest miarą nadużyć finansowych, braku wydajności czy marnotrawstwa. Jest to szacunkowa kwota pieniędzy, która nie została wykorzystana zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi, a tym samym nie powinna być wypłacona z budżetu Unii. Podobnie jak w trzech wcześniejszych latach kontrolerzy sformułowali wniosek, że w wydatkach obarczonych wysokim ryzykiem błędy mają charakter rozległy. W analizie ryzyka Trybunał wskazuje jako obarczony wysokim ryzykiem błędów te wydatki Unii, w przypadku których beneficjenci muszą często przestrzegać skomplikowanych przepisów przy składaniu wniosków o zwrot poniesionych kosztów. Odsetek wydatków obarczonych wysokim ryzykiem błędów w skontrolowanej populacji jeszcze bardziej zwiększył się i osiągnął istotny poziom 60,2%. W 2020 roku było to 59%. Trybunał oszacował, że w roku 2021 poziom błędów w tej części skontrolowanej populacji wyniósł 4,7%. W roku 2020 to było 4%. Tak jak w trzech poprzednich latach, błąd miał charakter rozległy, w związku z czym Trybunał wydaje negatywną opinię na temat wydatków z budżetu Unii.

Jak wspomniałem, Trybunał odnotowuje prawidłowość wskazującą, że kategorie wydatków wiążą się z różnymi rodzajami ryzyka. Płatności dokonywane na zasadzie zwrotu kosztów są obciążone wysokim ryzykiem. W ich przypadku Unia zwraca koszty kwalifikowalne poniesione w związku z realizacją kwalifikowalnych działań. Są objęte bardziej złożonymi zasadami. Obejmowały one między innymi projekty badawcze w ramach działu konkurencyjność, inwestycje na rzecz rozwoju regionalnego i rozwoju obszarów wiejskich w działach spójność i zasoby naturalne. Widzimy je po lewej stronie slajdu. Sytuacja wygląda inaczej, jeśli przyglądamy się płatnościom opartym głównie na uprawnieniach. Są one obciążone mniejszym ryzykiem i uzależnione od spełnienia przez beneficjentów określonych, mniej skomplikowanych warunków. Należą do nich na przykład stypendia dla studentów, stypendia badawcze w ramach działu konkurencyjność, pomoc bezpośrednie dla rolników w ramach działu zasoby naturalne czy wynagrodzenia dla pracowników Unii – dział administracja.

Na dole slajdu widzimy szacowane poziomy błędów w działach w WRF dotyczące jednolitego rynku spójności zasobów naturalnych. Najwyższy poziom szacowanego błędów jest w dziale jednolity rynek, następnie w spójności, na końcu w dziale zasoby naturalne. Wiąże się to z faktem, że dział zasoby naturalne obejmuje wspólną politykę rolną, której dużą część stanowi pierwszy filar, a zatem płatności oparte na uprawnieniach. Jak właśnie wspomniałem, są to wydatki niskiego ryzyka, co powoduje, że całkowity poziom błędów do tego działu WRF plasuje się na poziomie zbliżonym do progu istotności.

Na slajdzie widzą państwo płatności z budżetu Unii. W 2021 roku największy udział w populacji wydatków z budżetu Unii objętych kontrolą Trybunału miały kolejno działy – zasoby naturalne i środowisko, prawie 40%, spójność, odporność i wartości, prawie 34%, jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa, 10%. Populacja wydatków z RRF z kolei obejmowała pojedynczą płatność na kwotę 11,5 mld euro dokonaną w 2021 roku na rzecz jednego państwa członkowskiego – Hiszpanii.

Na koniec 2021 roku zobowiązania pozostające do spłaty wyniosły 341,6 mld euro. 251,7 mld euro z tej kwoty przypadło na budżet Unii. Prawie 90 mld euro na NGEU. Wysokość zobowiązań pozostających do spłaty z budżetu Unii znacznie spadła w porównaniu z rekordową kwotą 303,2 mld euro na koniec 2020 roku. Przyczyną tego spadku było przede wszystkim opóźnione rozpoczęcie wdrażania funduszy objętych zarządzaniem dzielonym z WRF na lata 2021-2027. Niemniej po uwzględnieniu zobowiązań pozostających do spłaty w ramach NGEU łączna kwota takich zobowiązań osiągnęła rekordowy poziom.

Posel Ryszard Wilczyński (KO):

Może pan powiedzieć, co to jest to NGEU?

Członek ETO Marek Opiola:

To jest RRF, czyli narodowe plany odbudowy. To zaraz będzie wszystko wytłumaczone. Tymczasowy instrument Next Generation EU został uruchomiony w czerwcu 2021 roku wraz z wejściem w życie nowej decyzji w sprawie zasobów własnych zatwierdzających zaciągnięcie odnośnych pożyczek. Komisja może zaciągać zobowiązania na środki w ramach tego instrumentu do 31 grudnia 2023 roku i dokonywać płatności do 31 grudnia 2026 roku. W tym miejscu pragnę też dodać, że na podstawie najnowszych dostępnych szacunków Komisji z 2021 roku, Trybunał przewiduje, że łączna kwota zobowiązań pozostających do spłaty pochodząca zarówno z budżetu Unii, jak i Next Generation EU rośnie w 2023 roku do 460 mld euro, po czym powinna zacząć maleć. Płatności z Next Generation EU muszą zostać zrealizowane do końca 2026 roku. Środki niewypłacone do końca 2026 roku zostaną umorzone. W przedstawionych szacunkach nie została uwzględniona niepewność, którą spowodowała agresja Rosji na Ukrainę dokonana 24 lutego 2022 roku. W 2021 roku państwa członkowskie nadal wykorzystywały środki z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych, funduszy ESI objętych WRF na lata 2014-2020. Zgodnie ze stanem na koniec 2021 roku, skumulowana kwota płatności na rzecz programów operacyjnych realizowanych z funduszy ESI na lata 2014-2020 wyniosła 330,1 mld euro – z łącznej kwoty 492 mld euro, czyli 67%. Pozostała kwota 160,9 mld euro powinna zostać wypłacona do czasu zamknięcia programów – do końca 2025 roku – a niewykorzystane do tego czasu środki umorzone, przy czym wyjątek stanowi EFRROW, który zostanie zamknięty w 2027 roku. Powyższa kwota stanowi większość sięgającej 250,7 mld euro kwoty zobowiązań pozostających do spłaty w budżecie Unii do końca 2021 roku. Jak widzimy na slajdzie, skumulowany wskaźnik absorpcji środków z funduszy ESI różni się znacznie między poszczególnymi państwami członkowskimi. Polsce do wykorzystania zostało 26% środków, aczkolwiek biorąc pod uwagę poziom alokacji, to dość znacząca kwota.

Główne ustalenia. Kontrolerzy ostrzegają też przed ryzykiem, jaki dla budżetu Unii stanowi wojna w Ukrainie ze względu na gwarancje, którymi Unia objęła pożyczki udzielone państwom trzecim. Według stanu na koniec 2021 roku, nominalna kwota pozostających do spłat pożyczek zaciągniętych przez Ukrainę wyniosła 4,7 mld euro. Zostały one zaciągnięte w ramach różnych programów Unii. Ukraina otrzymała również pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, które opiewają na kwotę 2,1 mld euro i są objęte gwarancjami Unii. W tym kontekście Trybunał zalecił Komisji baczniejsze monitorowanie wzrostu ryzyka, jeśli chodzi o konieczność pokrycia z budżetu Unii zobowiązań warunkowych w związku z agresją Rosji na Ukrainę i w razie potrzeby podjęcie odpowiednich działań, aby narzędzia ograniczające ryzyko nadal zapewniły dostateczną zdolność do wywiązania się z tych zobowiązań.

Teraz chciałbym przejść do poszczególnych rozdziałów. Na tym slajdzie przedstawię państwu dochody. W ramach niniejszego rozdziału sprawozdania rocznego, którego jestem sprawozdawcą, Trybunał skontrolował dochody w budżecie Unii, z których finan-

sowane są wydatki Unii. Na slajdzie widzimy, Wysoka Komisjo, strukturę dochodów za rok 2021. Trybunał badał próbę transakcji po stronie dochodów oraz kluczowe systemy kontroli stosowane do gospodarowania zasobami własnymi przez Komisję Europejską oraz wybrane państwa członkowskie. W 2022 roku odwiedziliśmy z kontrolą Irlandię, Włochy oraz Szwecję. Zbadane przez Trybunał systemy związane z dochodami były ogólnie skuteczne. Ze względu na utrzymujące się uchybienia, Trybunał ocenił je jednak jako częściowo skuteczne kluczowe mechanizmy kontroli wewnętrznej w zakresie tradycyjnych zasobów własnych w niektórych państwach członkowskich oraz zarządzanie przez Komisję zastrzeżeniami dotyczącymi VAT i punktami otwartymi w zakresie tradycyjnych zasobów własnych. Trybunał stwierdził ponadto opóźnienia w realizacji szeregu działań przewidzianych w planie działań Komisji na rzecz unii celnej, które mają się przyczynić do ograniczenia luki w należnościach celnych. Uchybienia te nie mają jednak wpływu na opinię pokontrolną Trybunału na temat dochodów, ponieważ nie dotyczy transakcji leżących u podstaw rozliczeń, lecz ryzyka niekompletności tradycyjnych zasobów własnych.

Kolejnym rozdziałem jest rozdział spójność. Przypomniałam, że wydatki w ramach działu spójność, odporność i wartości mają na celu zmniejszenie dysproporcji w poziomach rozwoju między różnymi państwami członkowskimi regionami oraz wspieranie ochrony wartości Unii, a tym samym zwiększenie jej odporności na obecne i przyszłe wyzwania. Trybunał kontroluje wydatki po ich zatwierdzeniu przez Komisję. Kontrolą Trybunału w tym obszarze, za rok 2021, objęto 243 transakcje z łącznym poziomem wydatkowania w kwocie prawie 48 mld euro. Trybunał wykrył skwantyfikowanych 30 błędów. Biorąc pod uwagę 56 błędów wykrytych wcześniej przez instytucje audytowe i korekty nałożone przez organy państw członkowskich wdrażające programy o całkowitej wartości 458 milionów euro w obu okresach programowania łącznie, Trybunał szacuje, że poziom błędu wyniósł 3,6%. Największy udział w szacowanym przez Trybunał poziomie błędu miały błędy dotyczące projektów i kosztów niekwalifikowalnych, naruszeń zasad rynku wewnętrznego, a w szczególności nieprzestrzegania zasad pomocy państwa oraz braku podstawowych dokumentów poświadczających. Głównym czynnikiem, który przyczynia się do szacowanego poziomu błędu, jest nieefektywny proces decyzyjny w instytucjach zarządzających – przykładowo, jeśli chodzi o zatwierdzenie niekwalifikowalnych projektów lub pomocy państwa niezgodne z prawem. Trybunał zaobserwował też, że instytucje audytowe informują o stosunkowo niskich poziomach tego rodzaju błędu. Liczba i wpływ wykrytych błędów wskazuje na to, że obecne stosowane systemy kontroli nie ograniczają jeszcze w dostatecznym stopniu wysokiego poziomu nieodłącznego ryzyka wystąpienia błędu w tym obszarze. Uwaga ta odnosi się w szczególności do instytucji zarządzających i pośredniczących, których weryfikacje są wciąż częściowo nieskuteczne, jeśli chodzi o wykrywanie nieprawidłowości w wydatkach zadeklarowanych przez beneficjentów lub zapobiegania im.

Rozdział zasoby naturalne i środowisko. Ten obszar wydatków obejmuje wspólną politykę rolną, wspólną politykę rybołówstwa, także część wydatków Unii przeznaczonych na środowisko naturalne i działania w dziedzinie klimatu. 97% wydatków w dziale zasoby naturalne przypada na wspólną politykę rolną. W 2021 roku kontrolą w tym dziale objęto wydatki na kwotę 6,6 mld euro. Na podstawie skwantyfikowanych błędów i innych dowodów uzyskanych za pośrednictwem systemu kontroli, Trybunał ustalił, że poziom błędu w dziale zasoby naturalne jest zbliżony do progu istotności. Wyniki prac Trybunału wskazują, że podobnie jak w poprzednich latach, w przypadku płatności bezpośrednich, które są oparte w dużej mierze na zadeklarowanej przez rolników powierzchni gruntów rolnych i stanowią 67% wydatków w dziale zasoby, poziom błędu znajdował się poniżej progu istotności. Jednocześnie wyniki te wskazują, że ogółem w pozostałych obszarach – rozwój obszarów wiejskich, środki i rynkowe, rybołówstwo i środowisko naturalne i działania w dziedzinie klimatu – na które przypada 33% wydatków, w dziale WRF wystąpił istotny poziom błędu.

Bieżąca kontrola po raz pierwszy objęła RRF, czyli w polskiej terminologii Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności. Jest to główny element unijnego pakietu Next Generation EU o łącznej wartości 800 mld euro, który ma przyczynić się do złago-

dzenia skutków gospodarczych pandemii i do powrotu na drogę zrównoważonego rozwoju gospodarczego. W odróżnieniu od wydatków z budżetu Unii, które dokonywane są na zasadzie zwrotu zwrotów kosztów i po spełnieniu pewnych warunków, w przypadku RRF państwa członkowskie otrzymują środki finansowe po osiągnięciu wcześniej uzgodnionych kamieni milowych lub wartości docelowych. Powyżej zaprezentowano dotacje z RRF w rozbiciu na państwa członkowskie, wypłaty, finansowanie w 2021 roku i pozostałe przydzielone środki – tylko dla tych państw, których krajowe plany odbudowy zostały zatwierdzone według stanu na 31 grudnia 2021 r. Jednocześnie wypłaty na rzecz Luksemburga i Malty nie są widoczne ze względu na niskie kwoty. Irlandia nie wniosła o płatność zaliczkową, a Finlandia otrzymała ją dopiero w styczniu 2022 roku. Na koniec 2021 roku zobowiązania ze środków NGEU sięgnęły 143,5 mld euro. Płatności, w tym płatności zaliczkowe, wyniosły ponad 53,6 mld euro i objęły pojedynczą płatność na rzecz jednego państwa członkowskiego – Hiszpanii. W 2021 roku dokonano tylko jednej płatności z RRF na rzecz Hiszpanii. Kontrolerzy ustalili, że jeden z 52 kamieni milowych uwzględnionych we wniosku o płatność przedłożonych przez Hiszpanię nie został w pełni osiągnięty, ale nie uznali związanego z tym wpływu za istotny. Stwierdzili jednak uchybienia w przeprowadzonej przez Komisję ocenie kamieni milowych i wezwali do usprawnienia tego rodzaju ocen w przyszłości. Kamień milowy dotyczył reformy, która miała na celu zmianę ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w celu zwiększenia wkładu tego podatku we wsparcie wydatków publicznych, a także uproszczenia zwolnień i odliczeń w celu zapewnienia minimalnej stawki 15% dla podatników. Z drugiej strony zwolnienie dywidend i zysków kapitałowych w generowanych w związku z posiadaniem przez nie udziałów w spółkach zależnych, zarówno będących rezydentami, jak i nierezydentami na terytorium Hiszpanii, zmniejsza się o 5%. Komisja odpowiednio oceniła element dotyczący ograniczeń zwolnień z dywidendy oraz zysków kapitałowych. Nie oceniła jednak elementu reformy dotyczącego minimalnej stawki 15%.

Kończąc, Wysoka Komisjo, Trybunał zgłosił do Europejskiego Urzędu do spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) 15 przypadków podejrzeń nadużyć finansowych, które wykrył w 2021 roku. Dla porównania – do poprzedniego roku w 2020 roku zgłoszyliśmy 6. W 5 sprawach OLAF wszczął już dochodzenie. O jednym z tych przypadków Trybunał poinformował jednocześnie prokuraturę Europejską (EPPO).

Dziękuję za uwagę. Jestem gotowy na pytania. Oczywiście pełną wersję sprawozdania budżetowego przekazaliśmy do sekretariatu drogą elektroniczną. Do protokołu przekazaliśmy wersję skróconą. Jeżeli będą pytania, uwagi ze strony członków Komisji, jesteśmy do państwa dyspozycji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Wilczyński.

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Mam następujące pytania... A na początek uwagi. Będę wdzięczny... Znakomite są pana wystąpienia. One dużo dają, jeżeli chodzi o ogólną wiedzę na temat funkcjonowania Unii Europejskiej. Przynoszą wiele istotnych faktów. To jest bardzo cenne. Za to naprawdę bardzo dziękuję.

Co do pytań – czy załączył pan taki slajd, na którym mielibyśmy płatników netto i biorców pomocy? To znaczy taki, z którego by wynikało, ile Polska wpłaca, a ile otrzymuje z powrotem. Chciałbym zobaczyć to zestawienie, bo z tego co pamiętam, to na jedno wpłacone euro...

Członek ETO Marek Opiola:

Panie pośle, możemy to wyświetlić. Proszę bardzo.

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

O, będę wdzięczny. Niech zostanie, dobrze?

Za 1 euro wpłacone dostajemy prawie 3. Zatem te 2 euro jesteśmy zawsze do przodu. To pierwsza kwestia. Bardzo za nią dziękuję. Niech zostanie.

Druga dotyczy twierdzeń Solidarnej Polski, w tym ministra sprawiedliwości, który twierdził, że za Fundusz Odbudowy, w ramach którego mamy dostać 38 mld euro –

to jest na dzisiaj jakieś 170 mld zł – zapłacimy 300 miliardów. Chciałbym, żeby pan się do tego odniósł. Dlatego że to jest konsekwentnie powtarzana teza, w tym przez konstytucyjnego ministra. Padła wielokrotnie w przestrzeni publicznej. Z posiadanych przeze mnie informacji wynika, że te środki są oprocentowane na mniej niż 2%. A więc proszę osobę najbardziej miarodajną, jaką możemy tutaj spotkać, aby była uprzejma do tego bezwzględnie się odnieść. To byłyby na razie te dwa pytania.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, pan poseł Gosek.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Ja rozumiem, że pan poseł Wilczyński się pomylił... Bo Fundusz Odbudowy składa się z części pożyczkowej i części dotacyjnej, którą będziemy spłacać w podatkach. I o tym mówił pan minister Zbigniew Ziobro. Natomiast...

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Nie pomyliłem nic w swoim pytaniu. Pan się do mnie odniesie potem i niech pan zadaje swoje pytania.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Chciałem zapytać szanownego pana Marka Opiolę o te 15 przypadków podejrzenia nadużycia finansowego przekazanych do OLAF. Których państw one dotyczyły? Co do zasady wiem, że zgodnie z procedurą wewnętrzną w strukturach Unii Europejskiej także informowana jest Prokuratura Europejska. Czy w zakresie tych 15 wykrytych nadużyć związanych z wydatkowaniem środków unijnych powiadamiane były też prokuratury narodowe? Jeżeli tak, to z których państw? Czy możemy taką informację uzyskać? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Pan poseł Sak.

Poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pan poseł Wilczyński pomylił ewidentnie adresata. Nie widzę tutaj pana ministra Ziobry. Rozumiem, że pan zapyta go ewentualnie w trakcie posiedzeń Komisji o te kwestie. Niemniej jednak...

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Na swoim pytaniu niech się pan skoncentruje, dobrze? To nie jest rozmowa między nami.

Poseł Piotr Sak (PiS):

Mimo wszystko jednak myślę, że pan potrafi odczytać twarze ludzi i nie widać tutaj na posiedzeniu Komisji ministra. A pan pyta przedstawiciela ETO odnośnie kwestii tak naprawdę politycznych, które są przedstawiane przez Solidarną Polskę. Wydaje mi się, że adresat jest tutaj całkowicie chybiony. Niemniej jednak, jeżeli pan pyta o tą kwestię, to pan doskonale wie, że to jest kwestia kumulacji kosztów związanych z wprowadzeniem podatków, paropodatków, innych rzeczy. To mówił pan minister. Jakby pan uważnie słuchał konferencji, a nie jakichś informacji przetworzonych, które pan źle odczytał, to by pan wiedział doskonale na jakiej podstawie te twierdzenia padły. Wydaje mi się, że nie trzeba być jakimś ważnym uczestnikiem sceny politycznej żeby – pan przecież jest wytrawnym politykiem i pan powinien – wiedzieć, doczytać ewentualnie, otworzyć sobie konferencję pana ministra. I będzie pan wiedział doskonale, skąd te minimum 300 miliardów się bierze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, czy są jeszcze jakieś pytania? Tylko rzeczywiście proszę się raczej odnosić i zadawać pytania panu Markowi Opiole. Akurat tutaj pan poseł Wilczyński znalazł się na cenzurowanym. I teraz pan będzie odpowiadał, tak? Ad vocem?

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Nie, jeżeli chodzi o dyskusję z Solidarną Polską. Ona zawsze jest bezcelowa.

Pytanie zatem do pana Opioly – czy jest pan w stanie powiedzieć, ile wynoszą płatności do wspólnego budżetu poszczególnych krajów? Bo to byłoby bardzo ciekawe. Bar-

dzo często pomijamy wkład jednego największego kraju... Za chwilę pan mnie oskarży, że jestem proniemiecki, ale właśnie o te Niemcy chodzi tutaj... Czy jest taki slajd? Ile wnoszą poszczególne kraje do wspólnego budżetu? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, pan poseł Sak.

Poseł Piotr Sak (PiS):

Panie przewodniczący, chciałem prosić, żeby zwrócić jednak uwagę posłowi Wilczyńskiemu, że nie jesteśmy na jakiś tajnych kompletach czy uniwersytecie pozyskiwania wiedzy. Myślę, że ta wiedza jest ogólnodostępna. Wydaje mi się, że pytania są co najmniej zdumiewające. To pokazuje, że dzisiaj raczej pan powinien zgłosić nieprzygotowanie. Dziękuję.

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Panie przewodniczący, to jest śmieszne. Solidarna Polska jest śmieszna po prostu... I tyle...

Poseł Piotr Sak (PiS):

Pan poseł chce dzisiaj zaistnieć, ale już wystarczy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Słuchajcie, nie przenośmy atmosfery z posiedzenia plenarnego na Komisję. Chociaż to daleko jeszcze jest... Proszę, panie prezesie... Pan Marek Opiola... Może to już taka wróżba na przyszłość...

Członek ETO Marek Opiola:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, może zaczynając od ostatniego pytania skierowanego przez pana posła Wilczyńskiego – zawsze się pojawia to pytanie, jak Polska wygląda na przestrzeni określonych lat. W związku z tym przygotowaliśmy specjalnie dla państwa slajd od roku 2004 do 2022, transfery w tych latach i płatności. Transfery finansowe wyniosły niemal 222 mld euro. Do unijnego budżetu dołożyliśmy się, płacąc składkę, w wysokości nieco ponad 73 mld euro. To są po prostu fakty, które przedstawiamy na tym slajdzie. To jest tytułem odpowiedzi.

Pytanie odnośnie do poszczególnych krajów. Jeżeli pan poseł sobie życzy, żebyśmy przygotowali takie samo zestawienie, przygotujemy i prześlemy do sekretariatu Wysokiej Komisji na ręce pana przewodniczącego – żeby ta odpowiedź trafiła zarówno do pana posła, jak i członków Wysokiej Komisji.

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Bardzo dziękuję.

Członek ETO Marek Opiola:

Rozumiem, panie pośle, że pan życzy sobie Niemcy. Jeszcze jakiś kraj?

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Poszczególne kraje – po prostu ile wnoszą.

Członek ETO Marek Opiola:

26, tak? Bo jeden mamy zrobiony...

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Tak, tak. Mamy jeden zrobiony. Na tym tle Polska się pokaże. Dziękuję.

Członek ETO Marek Opiola:

W związku z tym jedno małe ad vocem... Połowa płatności pochodzi z 4 krajów, czyli Niemcy, Francja, Włochy i Hiszpania. Ale przygotujemy to całe zestawienie, żeby pan poseł i Wysoka Komisja mieli taką informację. Nie ma problemu. Wróć do Luksemburga i zabierzemy się za to od razu.

W kontekście pytań politycznych, to proszę mnie zwolnić z odpowiedzi, panie przewodniczący. Jestem urzędnikiem Europejskiego Trybunału Obrachunkowego i nie chciałbym się wypowiadać w kwestii politycznej. To zostawiam już państwu. I proszę

mnie zwolnić z odpowiedzi i komentowania wypowiedzi konstytucyjnych ministrów. Ja zajmuję się kwestiami finansowymi. Jestem przygotowany na takie pytania. Chciałem państwu po prostu przedstawić to na faktach.

Fakty są takie – jeżeli w Polsce będzie zatwierdzony Krajowy Plan Odbudowy, jeżeli te pieniądze spłyną do Polski, Trybunał w ramach swojej odpowiedzialności i swojej pracy w raporcie rocznym będzie przedstawiał informacje. Ale zawsze nasza kontrola jest post factum. To nie jest kontrola tego, co się wydarzy, tylko to jest kontrola za rok poprzedni – tak jak Wysokiej Komisji przedstawiam dzisiaj raport roczny za rok 2021. Jesteśmy tu przygotowani. Za rok 2022 – będziemy w przyszłym roku przygotowani. Takie są fakty.

Przedstawiliśmy jedną płatność dotyczącą Hiszpanii. Jeden błąd, który wytknęliśmy z tych 52 kamieni milowych – tak to państwu zaprezentowałem. My działamy wstecznie.

W kontekście odpowiedzi na pytanie dotyczące OLAF – Trybunał nie ma w zwyczaju informowania, jakie to są kwestie. To są informacje zastrzeżone. Posługujemy się po prostu wyłącznie liczbami – również w tej kwestii. To jest sprawa, która jakby wraca... Nie tylko u państwa na Komisji wraca sprawa Prokuratury Europejskiej i relacji z prokuraturą danego kraju. To są kwestie, które wynikają z relacji ramach państw członkowskich oraz pewnego rodzaju ustaleń. W związku z tym proszę mi wybaczyć, ale ja nie jestem tutaj odpowiednią osobą do udzielania odpowiedzi na ten temat. Jeżeliby pojawiły się tego rodzaju przypadki, to byśmy po prostu je zaznaczali w swoich sprawozdaniach i informowalibyśmy o tym.

Jak dobrze pamiętałem, to była większość pytań, na które udzieliłem odpowiedzi. Jeżeli coś pominąłem, to proszę mi przypomnieć. Jestem gotowy. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę, pan poseł Wilczyński.

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Dziękuję. Wrzawa, którą uczynili posłowie Solidarnej Polski, jak myślę, spowodowała, że to moje pytanie bardzo konkretne zostało zagłuszone. Mianowicie, pytanie jest następujące. Mamy 38 miliardów z programu odbudowy. Mieliśmy gwarantowane 52... Nawet 54. Zrezygnowaliśmy więc sami z dużej części. I to się rozkłada mniej więcej tak, że 24 to dotacje, pozostała część to pożyczka. Czy może pan potwierdzić, bądź zaprzeczyć albo powiedzieć, gdzie poszukać źródła – na ile są oprocentowane te środki, które Unia Europejska pożycza? Myślę, że pan ma tę informację. Czyli to, co zostało pożyczone jako poszerzony katalog dochodów własnych Unii Europejskiej... Dziękuję.

Członek ETO Marek Opiola:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie pośle, nie mam teraz takiej konkretnej informacji. To jest pytanie, które powinno być skierowane do Komisji Europejskiej. Ja oczywiście jestem w stanie także na tego rodzaju pytanie przekazać odpowiedź w formie pisemnej. Muszę to po prostu znaleźć i być gotowym. W związku z tym – tak jak zapowiedziałem – w formie pisemnej udzielimy odpowiedzi na to konkretne pytanie. Rozumiem, że interesują pana konkretne kwestie finansowe – jak będą one wyglądały w formie spłać, jaki jest to procent, jak to będzie wyglądało. Czyli całościowa informacja w tym zakresie.

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Tak, oczywiście. Bardzo panu dziękuję za tę gotowość. Oczywiście najbardziej mnie interesuje, ile Polska zapłaci za ewentualnie wykorzystane pieniądze z pożyczki. Ewentualnie, bo to jeszcze przecież nie jest przesądzone. Dziękuję.

Członek ETO Marek Opiola:

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję bardzo panu Markowi Opiole za przedstawienie informacji na temat wykonania budżetu Unii Europejskiej za 2021 rok... Proszę.

Członek ETO Marek Opiola:

Jeśli mógłbym jeszcze coś dodać... Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli można w tym momencie, chciałem państwu podziękować, bo zawsze spotkania z państwem są naprawdę ciekawe i pozwalają nam zwiększać naszą wiedzę. To jakby działa w obie strony, bo państwa pytania też nas wzbogacają.

Ale jest jedna rzecz, do której też chciałem państwa zachęcić. My jako Trybunał przygotowujemy plan pracy – w tym akurat aspekcie przygotowujemy na rok 2025. Przewodniczący Trybunału zawsze na ręce pani marszałek wysyła prośbę o tematy, które wynikają z zakresu i zainteresowań komisji sejmowych. To jest taka sama formuła, jak w przypadku planu pracy Najwyższej Izby Kontroli. Zachęcam pana przewodniczącego do tego, żeby też taką formułę przyjmując, jak robi to Najwyższa Izba Kontroli. Może to jest temat na przyszłą kadencję, ale już wspominam o tym. Parlamenty krajowe też mogą nam przedstawiać propozycje do planu pracy, które my bierzemy pod uwagę. Możemy też projektować kontrole, które interesują parlament krajowy. Może w przyszłości... Oczywiście przekazemy całą naszą wiedzę. Ja rozumiem, że to jest koniec kadencji, ale to jest też forma... My tej całej struktury, jak to wygląda w Trybunale, też się uczyliśmy. Ale to jest może temat na przyszłość, żebyśmy może też się wspólnie zastanowili, jak można by było to zrobić i może w nowej kadencji parlamentu wrócili do tej sprawy. Może być to rzecz interesująca komisje. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej zbiera wszystkie informacje z poszczególnych komisji sejmowych – mówię o przykładzie Najwyższej Izby Kontroli – można by zrobić bardzo podobne. Może by były też komisje zainteresowane wkładem do naszego planu pracy – żeby zobaczyć, że parlament też jest zainteresowany i że może być członkiem programowania planu pracy Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Wiem, że to jest coś nowego, to nigdy się nie zdarzyło w Komisji – bo pytaliśmy sekretariat Wysokiej Komisji, czy była w poprzednich latach taka praktyka. W związku z tym może to jest temat na przyszłość, ale pragnę do tego wrócić, bo uważam, że to by był też dobry sygnał do tego, że parlamenty krajowe to nie tylko odbiorcy naszej informacji, ale to też komisje, które mogą projektować prace Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. To działa w obie strony. To tak tytułem zakończenia. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować panu przewodniczącemu Wysokiej Komisji i sekretariatowi za umożliwienie dzisiejszego wystąpienia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Ja również dziękuję.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Brawa się należą.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

A kolega Saługa nie chce klaskać...

Poseł Wojciech Saługa (KO):

Ale się uśmiecham.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dziękuję. Komisja zapoznała się z informacją.

Zamykam posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Dziękuję bardzo państwu za przygotowanie tej informacji.